

Česká republika

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Strupčice okres Chomutov

431 14 Strupčice 29

Identifikátor školy: 600077527

Termín konání orientační inspekce: 16. – 20. září 2002

Čj.:	061-193/2002-2005
Signatura:	Oflcw102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Základní škola Strupčice je příspěvkovou organizací zřízenou 9. 11. 1992 obcí Strupčice. Zřizovací listina byla postupně novelizována k 7. 11. 1994 a naposledy k 17. 12. 2001. Poslední úpravy při zařazení do sítě škol nastaly k 28. 8. 2000 (Školský úřad Chomutov č.j. 401/2000). Součástí školy jsou školní družina a školní jídelna.

Výuka probíhá v přízemních pavilonech v tiché odlehle části obce. Škola má 9 tříd s kapacitou 200 žáků. V době konání inspekce docházelo do školy 129 žáků a MŠMT udělilo škole výjimku z počtu žáků pro školní rok 2002/2003. V 1. – 5. ročníku se vyučuje podle vzdělávacího programu č.j. 12035/97-20 (Obecná škola), v 6. – 9. ročníku podle učebního plánu č.j. 16847/96-2 (Základní škola).

Škola plní funkci školy spádové, do školy dojíždějí žáci z 11 dalších obcí. Režim školy je podřízen dopravní obslužnosti.

Od poslední návštěvy došlo k výrazným změnám v úpravě školy, v modernizaci sociálního zařízení a k zavedení výuky žáků s mentálním postižením. V současné době se v různých ročnících vyučuje 6 žáků podle učebního plánu zvláštní školy č.j. 22980/97-22. Tato výuka byla schválena jako experiment MŠMT v letech 1999, 2000 a 2001 a škola podává roční zprávy o průběhu experimentu MŠMT a Výzkumnému ústavu pedagogickému Praha.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně technických podmínek vzhledem k učebním dokumentům
- průběhu výchovy a vzdělávání v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika a chemie

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku sledovaných předmětů zajišťuje 5 vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí a 5 vyučujících nekvalifikovaných. Výchovná poradkyně (dále jen VP) nemá předepsanou kvalifikaci, vzhledem k délce období, po které funkci vykonává, má potřebné zkušenosti pro celou šíři povinností VP.

V současné době zde nepůsobí žádný začínající pedagog. I když ve škole bez paralelních ročníků vyučuje odborné předměty na 2. stupni zpravidla jediný vyučující a protože vyučující jsou v každodenním vzájemném kontaktu a vzniklé problémy okamžitě řeší s ředitelkou školy a VP, není na škole zřízen zvláštní metodický orgán. Ředitelka školy umožňuje jedné vyučující absolvovat dálkové studium, ostatní pedagogové pravidelně navštěvují vzdělávací semináře a kurzy, převážně zaměřené na práci s mentálně retardovanými žáky. Toto vzdělávání pedagogů je pro dlouhodobou koncepci školy žádoucí.

Klidné, vzájemně vstřícné a kooperativní prostředí školy umožňuje ředitelce pracovat bez zástupce. Organizační řád školy (schválený pedagogickou radou 3. ledna 2002) a plán práce na školní rok 2002/2003 ze dne 28. srpna 2002 stanovuje organizační strukturu školy a rozdělení kompetencí mezi pedagogické a správní zaměstnance školy tak, aby byl zajištěn hladký průběh výchovně vzdělávacího procesu. Školní dokumenty (školní řád, provozní řád, plán kontrolní činnosti ředitelky školy) vycházejí z konkrétní situace a vzhledem k počtu žáků

a zaměstnanců ve škole plní svou funkci. Počty pracovníků a žáků školy umožňují okamžitý a nezkrácený tok informací k nim, systém třídních schůzek (4 – 5 do roka) a možná každodenní komunikace s rodiči i úzká spolupráce s obcí (ředitelka školy je členkou obecního zastupitelstva) zajišťují kvalitní informovanost vnější.

Od minulé inspekční návštěvy umožnila obec zmodernizovat školní zařízení, učebny, ve kterých probíhala hospitační činnost, jsou zřízeny jako odborné a polooborné a jsou vybaveny moderní audiovizuální technikou, profesionálně vyrobenými tabelárními i trojrozměrnými pomůckami a pomůckami vlastní výroby. V učebně fyziky a chemie je možné provádět potřebné laboratorní práce (kontrolou loňské povinné dokumentace bylo zjištěno, že při výuce chemie v 8. ročníku proběhly laboratorní práce jedenkrát). Třídy jsou zařízeny esteticky vkusně a jsou vybaveny vesměs novým žákovským nábytkem. Protože škola vlastní moderní výukové programy, vzdělávají se v prostorách 2. stupně i žáci 1. stupně (v počítačové učebně s internetem, v jazykové učebně). Žáci používají učebnice schválené MŠMT, učební pomůcky jsou vzhledem k zařízení odborných a polooborných pracoven v průběhu vyučovací hodiny okamžitě dostupné.

Finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu jsou využívány s rozmyslem a účelně. Škola zaměstnává na polovinu úvazku ekonoma. Ředitelka pravidelně jeho činnost kontroluje, má přehled o toku finančních prostředků a vydává rozhodnutí o jejich využívání.

Česká školní inspekce hodnotí personální podmínky vzdělávání a výchovy jako průměrné, materiální podmínky jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Realizace deklarováných vzdělávacích programů je v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

V souladu je i výuka podle tří výše uvedených a platných učebních plánů. Ve škole se vyučuje jeden cizí jazyk (angličtina).

Kontrolovaná dokumentace (třídní knihy, žákovské práce, žákovské knížky) průkazně zachycuje průběh vzdělávání. Kontrolou archivované dokumentace bylo zjištěno, že ani v loňském roce nedocházelo k neplnění osnov.

Ředitelka školy má vypracovaný systém kontroly plnění učebních plánů a osnov (učitelé pracují podle časových a tématických plánů) a v případě nedostatků přijímá okamžitá rozhodnutí. Plnění osnov jednotlivých sledovaných předmětů je v souladu s deklarovávanými plány. O promyšlené organizaci výuky svědčí i skutečnost, že matematiku na 2. stupni vyučují dva pedagogové ob jeden rok, což zvyšuje jejich odpovědnost za probrání osnovami předepsaného učiva. Vnitřní kontrolní systém je vzhledem k velikosti školy účinný.

Od školního roku 1999/2000 vzdělává škola žáky s mentálním postižením podle učebního plánu zvláštní školy. Tento experiment byl schválen MŠMT, jeho výsledky jsou řádně každoročně vyhodnocovány a dosahované výsledky svědčí o jeho úspěšnosti. Ta je zajištěna nejen vstřícností a prací vyučujících, ale i nižším počtem žáků ve třídách, což umožňuje individuální práci s mentálně retardovanými žáky.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk

Výuka byla sledována v 8 hodinách (v 2. – 9. postupném ročníku). Český jazyk vyučuje 7 učitelek, tři na 1. stupni jsou plně odborně a pedagogicky způsobilé, jedna dálkově studuje pedagogickou fakultu, ostatní jsou bez potřebné kvalifikace. Vzhledem k dlouholeté praxi nekvalifikovaných učitelek nebyl tento nedostatek při výuce výrazně patrný.

Všechny hodiny byly dobře připravené, některé vyučující používají neformální písemné přípravy, především při organizování práce na 1. stupni. Vzhledem k tomu, že inspekční návštěva probíhala v polovině září, bylo zřejmé, že učivo minulého školního roku je setrvale procvičováno a nová látka promyšleně navazuje na předchozí.

Při výuce byli žáci trvale motivováni k svědomité práci, což se dařilo především na 1. stupni, kde především v nižších třídách byla výrazně patrná i vnitřní motivace. Ve vyšších třídách nemělo povzbuzování žáků vždy žádoucí efekt, což někdy vyplývalo, jak bylo zjištěno z rozhovorů s žáky, především z přílišné trémy před inspekční návštěvou. Hodnocení známkou je prováděno i na 1. stupni, což se rozchází s ideou učebního plánu Obecná škola. Škola tak reaguje především na žádost rodičů i žáků samotných. Žáci byli často průběžně hodnoceni povšechnými pochvalami za výkon. Na konci hodin se však objevovalo zhodnocení práce žáků jen zřídkakdy. Hodiny končily v plné práci se zazvoněním. Atmosféra ve třídách byla vzájemně vstřícná a nestresující.

Zvolené formy práce byly založeny převážně na frontální práci. Ta na jedné straně umožňuje účinně pracovat individuálně až se třemi skupinami žáků (mentálně retardovaný jedinec, integrovaní žáci, ostatní žáci), kdy je výuka založena na systému střídání přímé a nepřímé práce (obdoba práce v málotřídní škole), avšak na 1. stupni se zvolený systém práce vzdaluje filosofii učebního programu Obecná škola, který je tak plněn pouze formálně. Nejvíce se používané formy a metody práce Obecné školy blížily v 2. ročníku. V hodinách nechybělo využívání mezipředmětových vztahů, zadávání tvořivých úkolů, pestré střídání činností, promyšlená práce s textem při literární výchově, rozvíjení slovní zásoby především při výuce slohu. Pozitivní bylo, že inspekce mohla sledovat metodicky dobře vedenou práci s chybou, a to v práci přímé i samostatné práci písemné. Ve všech hodinách byla patrná diferencovaná práce s žáky. Ve 4. ročníku bylo účelně využíváno vícesmyslového vnímání (zrak, sluch, hmat). Inspekce se nesetkala s kooperativním a aktivním učením. Těžiště práce bylo postaveno na pamětném učivu. Vzhledem k výše popsané skutečnosti, že do tříd základní školy docházejí i žáci s mentální retardací, je pro školu příznačné, že učitelky vedou žáky ke vzájemné toleranci, sebeúctě, a že při výuce kladou důraz na pěstování sebedůvěry žáků.

Výuka probíhala v čistých a upravených prostorách, které svou velikostí vyhovují počtu žáků ve třídě, umožňují i zařazování vhodných odpočinkových činností v průběhu hodin. Ve vyšších třídách chyběla ve sledovaných hodinách častější práce s jazykovými příručkami, kterých je v příruční knihovně odborné pracovní dostatek.

Česká školní inspekce hodnotí práci v předmětu český jazyk jako velmi dobrou.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a chemii

ČŠI hospitovala v hodinách matematiky a chemie ve všech třídách druhého stupně u obou odborně a pedagogicky způsobilých učitelek, které výuku těchto předmětů zajišťují.

Všechny hodiny těchto předmětů byly pečlivě připraveny a metodicky velmi dobře zvládnuty. Vhodně volený rozsah látky, tempo jeho výkladu, střídání metod (společná práce střídaná s individuálním počítáním, práce s učebnicí, s pomůckami, práce s chybou), neustálá aktivace jsou charakteristické pro všechny hodiny. Je kladen důraz na neustálé opakování a procvičování. Zvláště chvályhodný je důraz kladený na procvičování paměťového počítání (násobilka). Učitelky zařazují chvílky oddechu v závislosti na věku žáků, při hodinách

nechybí ani relaxační humor. Vyučující pravidelně kontrolují domácí úkoly i sešity žáků. Samozřejmostí je snaha zapojovat maximální počet žáků při všech částech hodiny (společné opakování, zaměstnání žáků při zkoušení). Vlastní odborně správný výklad probíhal vždy formou řízeného dialogu s použitím pomůcek. V hodinách nechybí motivace nejčastěji pochvalou. Díky menšímu počtu žáků ve třídách (shodou okolností v 6. až 9. třídě je po 15 žácích) mají žáci dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru. Tento počet umožňuje učitelkám věnovat se jednotlivým žákům skutečně individuálně.

Mezipředmětové vztahy se projevují např. zadáváním souborných domácích prací, ve kterých se snoubí poznatky z chemie, fyziky, přírodopisu i ekologie.

Pravidla komunikace jsou oběma stranami dodržována, probíhá přirozeně a bezproblémově, žáci mají kdykoli možnost se zeptat na problémy, související s výukou.

Průběh výuky matematiky a chemie má ve škole velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk

ČŠI provedla hospitace v hodinách ve 4. - 9. ročníku. Výuku zajišťuje jedna nekvalifikovaná vyučující. Nedostatek kvalifikace nemá negativní vliv na kvalitu výuky.

Všechny zhlédnuté hodiny byly dobře připravené. Použité vyučovací metody (frontální výuka, párová a skupinová práce, samostatná práce) byly vyvážené a vhodně volené vzhledem k probíranému učivu a věku žáků. Tomu odpovídalo i členění hodin, vyučující dbala, aby žáci nebyli unaveni. Při výuce byly velmi dobře využity pomůcky. Vyučující velmi dbala na komunikativní přístup, žáci byli motivováni k aktivnímu využívání jazyka. Velmi dobře pracovala s chybou, dbala o zpětnou vazbu a k žákům přistupovala individuálně. Výrazným motivujícím prvkem bylo spojení učiva s každodenními zkušenostmi žáků. Motivační charakter mělo i hodnocení, které prováděla vyučující průběžně a při němž oceňovala dosažený pokrok, zejména u slabších žáků. Určitým nedostatkem byla absence sebehodnocení žáků a z hlediska psychohygieny „protahování“ hodin do přestávky.

Průběh vzdělávání v anglickém jazyce je velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Žáci jsou hodnoceni standardními způsoby (krátké písemné testy, ústní zkoušení) a mají dostatek známek za klasifikační období. Pro hodnocení jsou vypracována měřítka, která se snaží objektivně posoudit znalosti žáků. Výsledky vzdělávání v anglickém jazyce zjišťuje sama vyučující formou občasných písemných prověrek. Jiné evaluační nástroje v hodinách anglického jazyka systematicky používány nejsou. V hodinách českého jazyka vypracovávají žáci pravidelné kontrolní práce z mluvnice a slohu. Tyto kontrolní práce jsou analyzovány a z výsledků vycházejí učitelky při zařazování prodlouženého výkladu a při zařazování opakování starší látky. Pro srovnání používá škola zkušební matematické testy z jiných škol.

Česká školní inspekce hodnotí průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve všech sledovaných předmětech jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Kontrolou byl zjištěn soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou.

Škola ve svém spádovém obvodu sehrává významnou roli a její spolupráce se zřizovatelem svědčí o tom, že její význam je okolím také tak chápán. Tradice školy v obci je bohatá. I v současnosti se škola snaží prezentovat výsledky své práce na veřejnosti (připravuje divadelní představení, koncerty v místním kostele, školní besídky).

Vstřícnost k žákům s mentální retardací a průběh experimentu s jejich vzděláváním na základní škole zajistily škole dobrou pověst, takže v současné době jsou mezi dojíždějícími žáky i žáci mimo spádový obvod z Chomutova a sousedního okresu Most.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Organizační řád školy ze dne 3. 1. 2002
2. Provozní řád školy z 6. 6. 2001
3. Vnitřní řád školy ze dne 29. 8. 2002
4. Plán kontrolní činnosti ředitelky škol na školní rok 2002/2003 ze dne 29. 8. 2002
5. Plán práce školy na školní rok 2002/2003 ze dne 29. 8. 2002
6. Protokoly o komisionálních zkouškách za školní roky 1999/2000 až 2001/2002
7. Třídní knihy za školní rok 2001/2002 za školní rok 2002/2003
8. Třídní výkazy a namátkou vybrané katalogové listy žáků
9. Zápisy pedagogických rad od školního roku 1999/2000 do současnosti
10. Žákovské knížky a práce žáků ve sledovaných předmětech

ZÁVĚR

Škola je venkovským zařízením a tato skutečnost ovlivňuje i personální obsazení školy kvalifikovanými silami. Ve škole pracují zkušené učitelky, které zde vyučují již řadu let a mají ke škole velmi dobrý vztah. Tato skutečnost pomáhá překlenout i fakt, že zde pracuje jen 45 % plně odborně a pedagogicky způsobilých vyučujících.

Škola má velmi dobré materiálně-technické podmínky pro kvalitní pedagogickou práci. Zájem zřizovatele umožňuje školu postupně modernizovat a zajišťovat i potřebné psychohygienické podmínky práce, včetně bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a pracovníků školy.

Sledovaný průběh vzdělávání a výchovy měl velmi dobrou úroveň a svědčil o promyšleném přístupu vyučujících k vzdělávacímu procesu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Bečvář	Bečvář v.r.
Členové týmu	Ing. Josef Chvosta	Chvosta v.r.
	Mgr. Věra Slezáková	Slezáková v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Eva Bechyňová, Alena Pospíšilová

V Chomutově dne 27. září 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2002-10-04

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Dana Ostapčuková

Ostapčuková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ ústí nad Labem	2002-10-22	061 203/2002-2005
OÚ Strupčice	2002-10-22	061 202/2002-2005
Rada školy	Není zřízena	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány